

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA, petek, 27. 3. 2020

V tem tednu je bil dan voda. Ker smo se o vodi že veliko učili, v zadnjih dneh pa tudi o elektriki boste danes premislili o vodi in o elektriki.

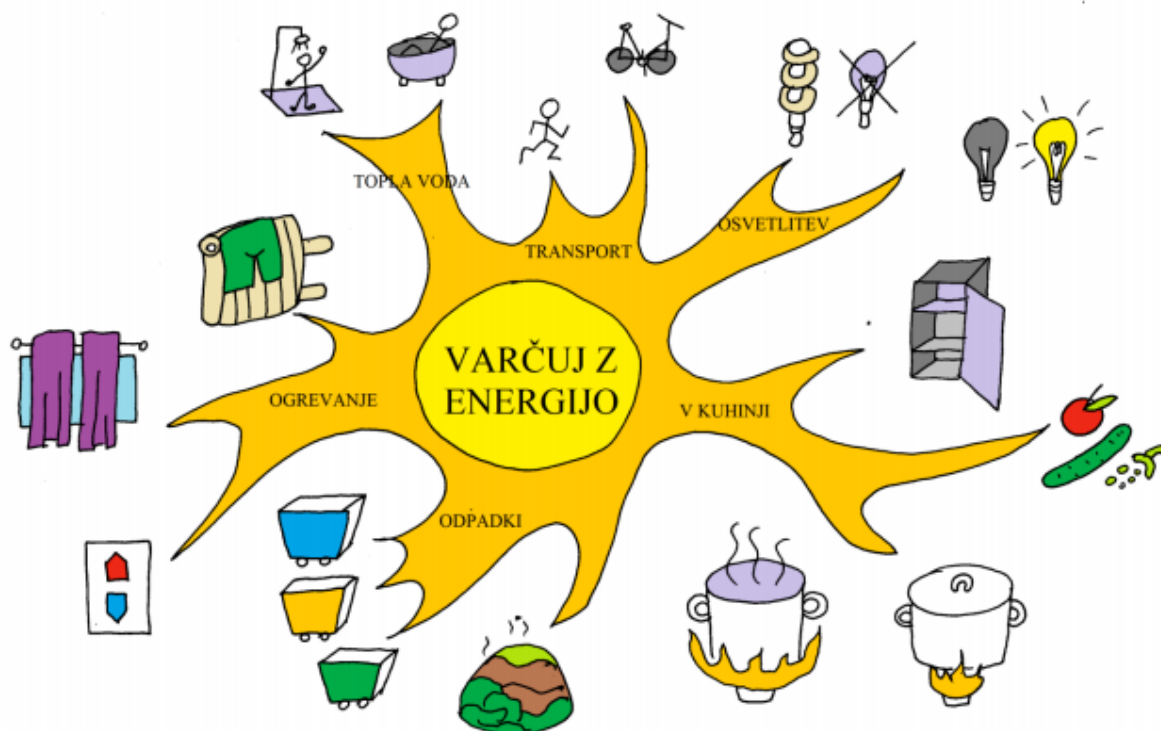
1. Že velikokrat ste slišali o tem, kako pomembno je **varčevanje z vodo in elektriko**.

V mislih si odgovorite na vprašanja:

- Že varčujete z vodo?
- Kaj pa z elektriko?
- Kako?
- Kaj počnete ali česa ne počnete, da prihranite vodo, elektriko?
- Bi lahko storili še več?

2. Poglejte si spodnji **miselni vzorec**.

Premislite: Kje vse lahko varčujemo z vodo in elektriko? Kako si razlagate posamezne sličice?

3. Preberite še zapis spodaj, predvsem, če si vseh sličic niste znali razložiti.

KAKO LAHKO OTROCI VARČUJETE Z ENERGIJO

Slovenski pregovor pravi: „Kar se Janezek nauči, to Janez zna,“ To pomeni, da se znanje, predvsem pa navade, ki jih pridobite v otroštvu, ohranijo vse življenje. Vendar se danes svet tako hitro spreminja, da mnoge stare navade niso več uporabne: ne kurimo več na ognjiščih, ne zajemamo vode iz vodnjakov, ne svetimo si s petrolejkami ... Zato morate spoznati nove navade, kako varčevati z energijo.

Kaj lahko storite?

- Ugašajte luči v prostorih, kjer se ne zadržujete.
- Izkoriščajte naravno svetlobo sonca za razsvetljavo doma.
- Čim manj odpirajte okna in vrata, prostor temeljito prezračite in ne puščajte delno odprtih oken.
- Ne puščajte TV-ja in računalnika v položaju pripravljenosti (stand by). Posamezni aparat (računalnik, televizijski sprejemnik in ostala elektronika) lahko v stanju pripravljenosti porablja energijo.
- Če ne gledate televizije ali ne poslušate radia, napravo izključite.
- Ne puščajte polnilcev tablic, telefona ... po nepotrebnem v vtičnici.
- Če je mogoče, uporabljajte prenosne računalnike, ki porabijo manj elektrike kot stacionarni.
- Zapirajte hladilnik in ne odpirajte njegovih vrat prepogosto.
- Raje se prhajite kot kopajte.
- Ne puščajte teči vode, ko si umivate zobe.
- Opozorite starše na pipo, iz katere kaplja.
- Raje pešajte ali s kolesarite, kot da se vozite z avtomobilom.
- Ločujte odpadke.
- Zbirajte deževnico za zalivanje rož ali vrta.

S svojim ravnanjem lahko pomagate ustvariti manj onesnaženo okolje in izkoriščati obnovljive vire energije (sonce, veter...). Tako lahko prispevate tudi k manjšim družinskim stroškom.

4. V zvezek oblikujte miselni vzorec po zgornjem vzorcu.

Ni potrebno risati, lahko napišete z besedami, kar je narisano. Lahko ga dopolnite s svojimi primeri. Lahko narišete in napišete ...

DODATNE NALOGE (KDOR ŽELI):

1 Kako še lahko varčujete z energijo? Preberite in upoštevate skupaj s starši.

- V prostorih naj bodo nameščene varčne sijalke.
- Očiščena svetila imajo večji izkoristek svetlobe.
- Pri nakupu novih senčnikov za luči se naj starši odločajo za odprte in prosojne senčnike.
- Priporoča se nakup gospodinjskih aparatov z energijsko nalepko A, A+, A++.
- Grelna telesa naj ne bodo zastrta s pohištvom ali zavesami.
- Stavbe naj bodo primerno izolirane.
- Priporoča se uporaba zunanjih senčil.
- Prav tako uporaba termostatov.
- Ponoči naj bo temperatura ogrevanja nižja.
- Priporoča se, da se iz ogreval izloči zrak.
- Pranje perila pri nižji temperaturi je varčno.
- Priporoča se izklapljanje grelnika ob vsaki daljši odsotnosti.
- Optimalna nastavitvev temperature na grelniku naj bo od 40 do 60 stopinj Celzija.
- Pomivalni in pralni stroj naj starši vključijo le, ko je poln in po možnosti takrat, ko je manjša tarifa.
- Hladilno-zamrzovalni aparat naj bo postavljen na primerno mesto, za njim naj bo dovolj 22 prostora za kroženje zraka.
- Pomembno je redno odmrzovanje in čiščenje zamrzovalnika.
- V hladilnik ne sodijo živila, ki imajo temperaturo, višjo od sobne.
- Pečico izključimo 15 minut pred koncem peke.
- Pri kuhanju uporabljamo primerno velike posode in pokrovke (premeri grelne plošče naj se ujemajo z dnom posode, dno naj bo ravno).

2 POSKUS

Načrtuj poskus, s katerim boš izmeril količino vode, ki po kapljicah izteče iz pipe, ki slabo tesni.

Potrebujem: <ul style="list-style-type: none">• uro,• pisalo,• list papirja.	Navodilo za delo: <ol style="list-style-type: none">1. _____2. _____3. _____
Ugotovitev (izmera):	

3 KOLIKO VODE PORABIŠ? ZAPIŠI v zvezek!

1. Kolikokrat si šel v enem dnevu na stranišče in potegnil vodo? _____
2. Kolikokrat si si umil roke v dnevu? _____ Štopaj se, koliko časa si umivaš roke. _____
3. Kolikokrat si se ta teden stuširal? _____ Štopaj se, koliko časa se tuširaš. _____
4. Koliko vode si ta dan spil? _____